

Zmittnytt

Information från Smittskydd, Region Jämtland Härjedalen

December 2025

Innehåll:

Ny rutin för tidig
behandling av influensa

Epidemihantering i
sjukvården

Smittoläget för
säsongsviroserna

Brist på Furadantin

Handen i handsken – men
bara ibland!

Nationell strategi mot
antibiotikaresistens

HIV-dagen

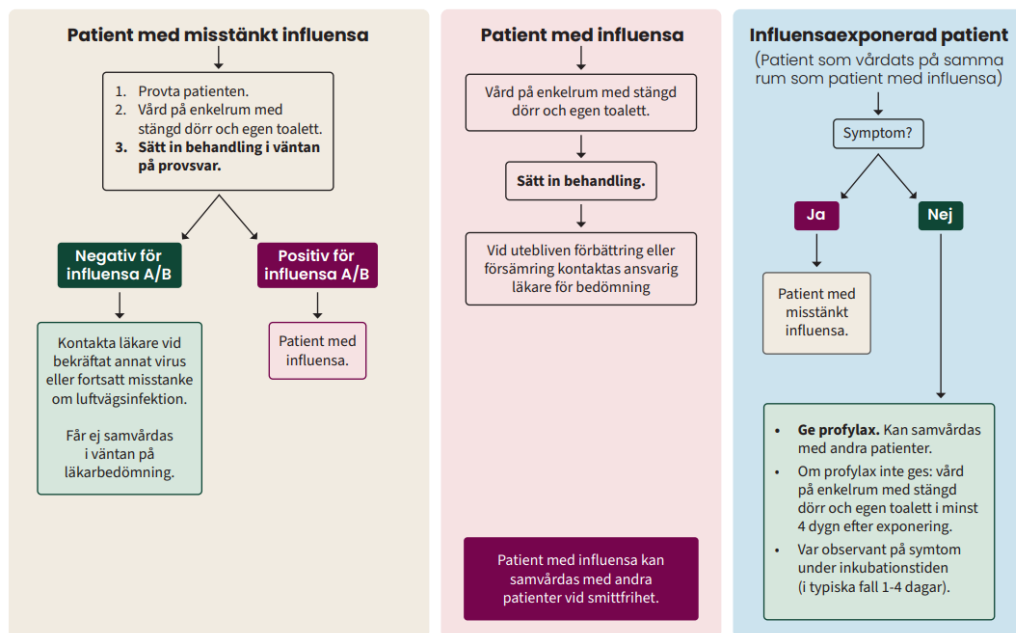
Utbrott av Marburgfeber

Ny rutin för tidig behandling av influensa

Avgörande för att en patient med influensa skall ha effekt av Tamiflubehandling, är att den påbörjas snarast möjligt efter symptomdebut. På särskilda boenden och inom annan verksamhet i öppenvård kan det vara en utmaning att hinna få provsvar i tid för att behandling skall vara meningsfull. Därför införs nu en ny rutin, där influensabehandling påbörjas redan i väntan på provsvar, för att sedan sättas ut i händelse av neg resultat avseende influensa.

[Virusorsakad luftvägsinfektion - Rutin för profylax och behandling](#)
[Handläggning av patient med misstänkt eller konstaterad influensa](#)

Handläggning av patient med konstaterad eller misstänkt influensa inom vård och omsorg

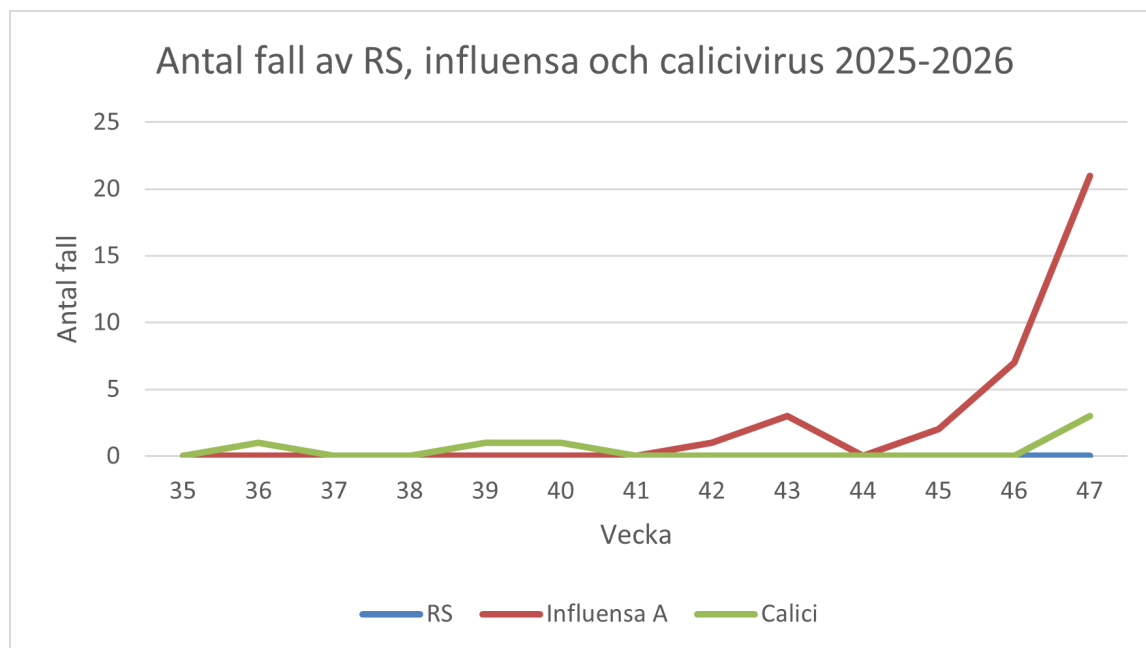

Epidemihantering i sjukvården

En reviderad plan för hantering av utbredd smitta inom vården har nyligen publicerats. Planen är tillämpbar för alla agens (observera att särskilda rutiner finns framtagna för *Höggradigt smittsamma sjukdomar*, "HSAI") och bygger på att samtliga enheter har rutiner för att hantera smittsamma patienter inom den egna verksamheten. När belastningen inom vården ökat till en första kritisk nivå, kommer en epidemiledningsgrupp att sammankallas för beslut rörande bland annat vårdplatser och bemanning.

Säsongen för influensa och covid-19 har inletts och det är därmed särskilt aktuellt att sätta sig in i hur planen ser ut för att hantera en ansträngd situation inom vården till följd av många smittsamma patienter. Läs mer i dokumenten [Epidemi- /pandemihantering Vård](#) och [Epidemiledningsgrupp](#)

Smittoläget för säsongsviroserna

[Veckostatistik för influensa, RS- virus, calicivirus och coronavirus | Vårdgivarwebb RJH](#)

Influensa A har tagit ordentlig fart i regionen medan säsongen i resten av landet inte har kommit i gång. Under vecka 47 var 20% av regionens analyserade luftvägsprover positiva för influensa A och 5% var positiva för covid-19.

Covid-19 ligger än så länge på en beskedlig nivå, både i regionen och i resten av landet. Under vecka 45 rapporterades färre bekräftade fall, intensivvårdade och avlidna med covid-19 än vid samma tid förra året, mer information och statistik över det epidemiologiska läget nationellt hittas i Folkhälsomyndighetens veckorapporter:

[Aktuell lägesrapport om luftvägsvirus — Folkhälsomyndigheten](#)

Personalvaccinationer för regionanställda mot influensa pågår på patienthotellet Eira på Östersunds sjukhus under vecka 48 och 49, se datum och tider [Personalvaccination mot influensa | Insidan](#).

Brist på Furadantin

Det råder för närvarande brist på Furadantin. Förskrivande läkare rekommenderas därför att, när det är möjligt, i stället sätta in patienter med akut cystit på behandling med Pivmecillinam, för att minska risken att bli helt utan läkemedlet till våren. Produktionen väntas vara i gång igen i början av sommaren 2026.

[Brist-situationer - Strama](#)

[Strama Region Jämtland Härjedalen | Vårdgivarwebb RJH](#)

Handen i handsken – men bara ibland!

Regionen använder flera miljoner skyddshandskar årligen. En icke försumbar del av denna förbrukning sker i situationer där skyddshandskar inte behövs, vilket utöver att orsaka onödiga kostnader och onödig resursanvändning också kan öka risken för smittspridning i vården. Sätt upp dessa informationsblad på din arbetsplats och öka medvetenheten om när det är motiverat att använda handskar – och inte!

Bordspratare skyddshandskar & miljö

Skydda miljön – inte bara händerna

Region Jämtland Härjedalen använder en stor mängd skyddshandskar varje år (ca 6,5 miljoner år 2024).

En del av detta är överanvändning.

Miljön påverkas av hur vi använder och slänger material. Genom att minska onödig användning sparar vi på resurser och minskar klimatpåverkan.

Använd handsken rätt – en liten insats för dig kan ge stor effekt för miljön

Materialet är framtaget i samarbete mellan område miljö samt smittskydd och vårdhygien.

insidan.regionjh.se/miljö

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Handen i handsken – men bara ibland

Skyddshandskar ska bara användas när det behövs och **så kort tid som möjligt**.

Handsakar skyddar varken dig eller patient från smitta. De skyddar bara din hud från att tvättas för ofta

Då behöver du handskar

- Vid kontakt med kroppsvätskor.
- Vid viss hantering av kemikalier, utifrån riskbedömning.
- Vid hantering av antibiotika och cytostatika.

Då behöver du INTE handskar

- Vid omvårdnad/undersökning av patient.
- Vid mathantering.
- När du kopplar dropp eller injektion i trevägskran
- Vid bäddning av torr säng.

En nyligen desinficerad hand är renare än en skyddshandske

Det handlar om handskar-QUIZ

- Ska händerna spritas innan du tar på dig handskarna?
- Ska handskar användas när du transporterar en patient i säng eller brits, t.ex. till röntgen?
- Ska handskar alltid tas på när du går in i ett rum med smitta, t.ex. MRSA?
- Behöver handskar bytas mellan olika moment – även om det handlar om moment med samma patient?
- Ska handskar alltid användas tillsammans med förkläde?
- Kan handskar återvinnas?

1. - Annars riskerar du att kontaminera handskarna som ligger i paketet och handsken riskerar också att bli kontaminerad innan den sätts på handen.
2. - Handskar ska aldrig ruttningsstätt användas när du transporterar en patient i säng eller brits, t.ex. till röntgen.
3. - Handskar ska alltid användas vid kontakt med kroppsvätska, oavsett om patienten har en hand smittad eller inte.
4. - Majoriteten av vårdrelaterade infektioner orsakas av patientens egna bakterier som hamnar på ett sätt, t.ex. via bänketter i urinvegen. Därför är det viktigt att, mellan varje moment, först sprita händerna och sedan ta nya handskar.
5. - Handskar ska endast användas vid kontakt med kroppsvätska. Förkläde används när det finns risk att arbetsdräkten kontamineras.
6. - De går inte att materialåtervinna, de hanteras som restavfall (tidigare brännbart). Ibland behöver handskar hanteras som andra toxiska läkemedel.

insidan.regionjh.se/miljö

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Nationell strategi mot antibiotikaresistens

Regeringen har den 18 november fattat beslut om en ny strategi mot antimikrobiell resistens, där Folkhälsomyndigheten och Jordbruksverket fått i uppdrag att samordna insatser. I strategin betonas vikten av tvärspektoriella arbetssätt och god beredskap för att hantera krissituationer. Prioriteringarna inkluderar tillgång till effektiva antibiotika och diagnostiska tester samt vårdhygien och andra insatser för att förebygga infektioner, till exempel vaccinationer.

Viktigt att stärka arbetet mot antimikrobiell resistens — Folkhälsomyndigheten Sveriges strategi mot antimikrobiell resistens 2026-2035 - Regeringen.se

Folkhälsomyndigheten har även en ny sida om antibiotika och antibiotikaresistens, där det bland annat finns mycket statistik och annat matnyttigt att hämta.

Antibiotika och antibiotikaresistens — Folkhälsomyndigheten

HIV-dagen

World Aids Day infaller den 1 december varje år och är dagen då hiv uppmärksammas i Sverige och världen.

Majoriteten av de personer som lever med hiv i Sverige känner till sin infektion och får läkemedelsbehandling som pressar ner virusnivåerna till så låga nivåer att de lever utan risk för att utveckla aids eller att föra infektionen vidare till andra. Behandlingen är kostnadsfri enligt smittskyddslagen.

Det är angeläget att hitta de personer som bär på hiv utan att veta om det – hivtest är kostnadsfritt och den som efterfrågar provtagning behöver aldrig ge en anledning till varför.

[Hiv | Vårdgivarwebb RJH](#)

Utbrott av marburgfeber

Den 14 november rapporterade Etiopiens hälsoministerium och folkhälsoinstitut om ett bekräftat utbrott av infektion med marburgvirus i staden Jinka i regionen Södra Etiopien. Hittills har tio fall (misstänkta och bekräftade) rapporterats varav fem dödsfall. Utbrottet är det första i landet.

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/sjukdomsutbrott/marburg-etiopien-november-2025/>

Annika Ersson, Smittskyddsläkare (deltid)
Micael Widerström, bitr. Smittskyddsläkare (deltid)
Lisa Fohlin, bitr. Smittskyddsläkare (deltid)
Terese Östman, Smittskyddssjuksköterska
Malin Rundvik Eriksson, Handläggare

063-15 51 06 annika.ersson@regionjh.se
063-15 33 77 micael.widerstrom@regionjh.se
063-15 45 29 lisa.fohlin@regionjh.se
063-15 33 55 terese.ostman@regionjh.se
063-15 31 30 malin.rundvik@regionjh.se

Adress:
Smittskydd & Vårdhygien
Östersunds sjukhus
831 83 Östersund

Besöksadress:
Hus 3 plan 2
Östersunds sjukhus

Besök oss på:
Smittskydd och vårdhygien |
Vårdgivarwebb RJH